

ዲ. ስለ-ምን የሐንስ
69

ቀዳሚ ለጥበብ ፈሪሃ እግዚአብሔር

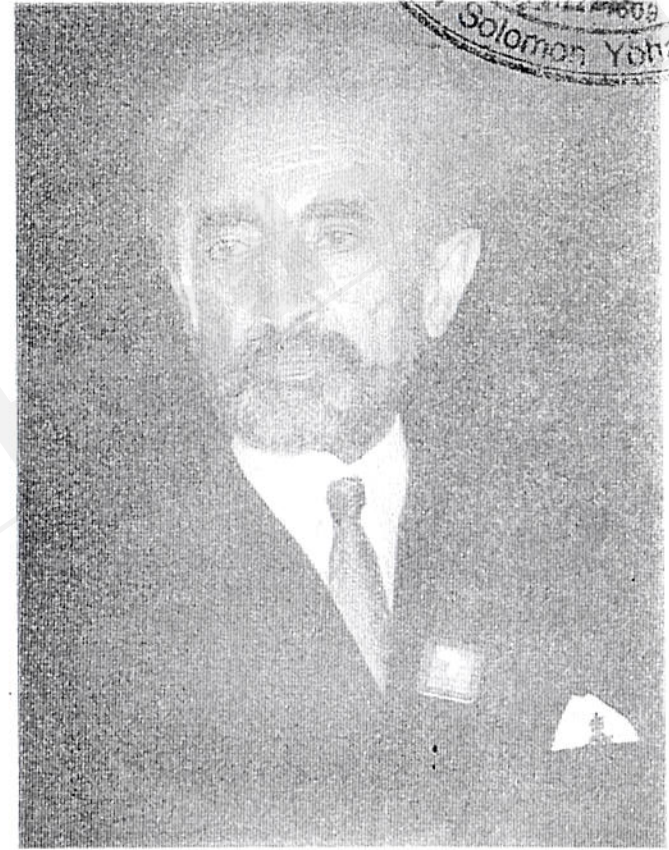
ፍኖተ ጥበብ

ከአስረስ የኔሰው

በግርማዊ : ጳጳሳዊ : ኃይለ : ሥላሴ : ንጉሠ : ነገሥት :
ዘኢትዮጵያ : በሠላሳ : ስድስተኛው : ዓመተ : መንግሥት :
፲፱፻፶፰ : ዓመተ : ምሕረት : ይህ : መጽሐፍ : ታተመ ።

አዲስ አበባ ፲፱፻፶፰ ዓመተ ምሕረት

በብርሃንና ሰላም ማተሚያ ቤት ታተመ ።

ግርማዊ ፡ ቀዳማዊ ፡ ኃይለ ፡ ሥላሴ ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥት ።
ዘውሎቱ ፡ ተፈሪ ፡ መኪኤንን ።

መግለጫ ።

የኖሳ ፡ መንግሥት ፡ ለጅት ፡ ሲከፈል ፡ በካም ፡
 ቤትም ፡ የወረደው ፡ መንግሥት ፡ ለጅት ፡ ሲከፈል ።

በኩሳ ፡ በኩል ፡ የወረደው ፡ ከቋንቋ ፡ መረገም ፡ አስ
 ቀድሞ ፡ ካም ፡ ወደ ፡ አፍሪካ ፡ አምጥቶት ፡ በኩሳ ፡ ቤተ ፡
 መንግሥት ፡ የነበረው ፡ ግዕዝ ፡ ፊደል ፡ በኩሳ ፡ ቤተ ፡

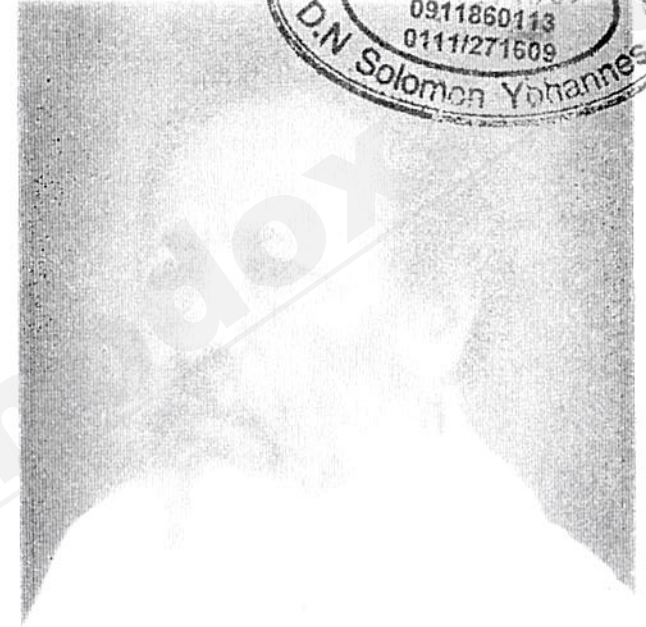
። ላውተሆስ ፡ ኑወታይናዎላላ ፡ ላሳሳት
 ፡ ታላላቅ ፡ ኑታላቅ ፡ ኃይህ ፡ ነላን ፡ ተያገመህ
 ። ወታይ ፡ ጎሪላት ፡ በጽ
 ፡ ኑታላቅ ፡ ታላላቅ ፡ ጎሪላት ፡ ላውተሆላላ

ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	፤ ታላ
ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	፤ ጎሪላት ፡ ዘባሎ
ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	፤ ወታይ ፡ ኑወ
ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	፤ ላውተሆላላ
ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	፤ ጎሪላት
ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	፤ ጎሪላት
ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	፤ ጎሪላት
ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	ኘ	፤ ጎሪላት

ከነአፄ ፡ ካሌብ ፡ ወዲህ ፡ እየተሻሻለ ፡ የመጣው ፡ ፊደል ፤
ይህ ፡ ነው ።

አገዛዥም ፡ በኋላ ፡ በግሪክ ፡ ፊደል ፡ የገቡ ፡ ናቸው ፤

፩ኛ	ሀ	ሁ	ሂ	ሃ	ሄ	ሀ	ሆ	፩ዱ
፪ኛ	ለ	ሉ	ሊ	ላ	ሌ	ል	ሎ	፪ቱ
፫ኛ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	፫ቱ
፬ኛ	መ	መ	ሚ	ማ	ሚ	ም	ሞ	፬ቱ
፭ኛ	ሠ	ሠ	ሢ	ሣ	ሢ	ሥ	ሦ	፭ቱ
፮ኛ	ረ	ሩ	ሪ	ሪ	ሪ	ር	ሮ	፮ቱ
፯ኛ	ሰ	ሱ	ሰ	ሰ	ሰ	ስ	ሱ	፯ቱ
፰ኛ	ቀ	ቁ	ቁ	ቀ	ቁ	ቅ	ቆ	፰ቱ
፱ኛ	በ	ቡ	ቢ	ባ	ቢ	ብ	ቦ	፱ቱ
፲ኛ	ተ	ቱ	ቲ	ታ	ቲ	ት	ቶ	፲ቱ
፲፩ኛ	ኅ	ኅ	ኅ	ኅ	ኅ	ኅ	ኅ	፲፩ቱ
፲፪ኛ	ነ	ኑ	ኑ	ና	ኑ	ነ	ኖ	፲፪ቱ
፲፫ኛ	አ	አ	አ	አ	አ	አ	አ	፲፫ቱ
፲፬ኛ	ከ	ከ	ከ	ካ	ከ	ክ	ኮ	፲፬ቱ
፲፭ኛ	ወ	ወ	ወ	ዋ	ወ	ው	ዎ	፲፭ቱ
፲፮ኛ	ዐ	ዐ	ዐ	ዓ	ዐ	ዐ	ዖ	፲፮ቱ
፲፯ኛ	ዘ	ዘ	ዘ	ዛ	ዘ	ዝ	ዞ	፲፯ቱ
፲፰ኛ	የ	የ	የ	ያ	የ	ይ	ዮ	፲፰ቱ
፲፱ኛ	ደ	ደ	ደ	ዳ	ደ	ድ	ዶ	፲፱ቱ
፳ኛ	ገ	ገ	ገ	ገ	ገ	ገ	ገ	፳ቱ
፳፩ኛ	ጠ	ጠ	ጠ	ጠ	ጠ	ጠ	ጠ	፳፩ቱ
፳፪ኛ	ጸ	ጸ	ጸ	ጸ	ጸ	ጸ	ጸ	፳፪ቱ

ደራሲው ፡

ደለ ፡ ደራሲው ፡ ፊታድ ፡ ማሳተም ፡ አይፈቀድም ።

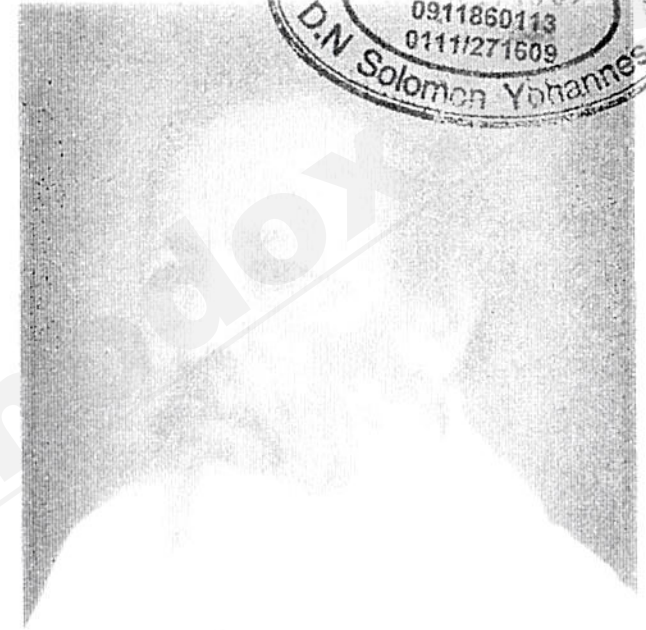
www.ethiopianorthodox.org

ከነአፄ : ካሌብ : ወዲህ : እየተሻሻለ : የመጣው : ፊደል ፤
ይህ : ነው ።

አጎዞችም : በኋላ : በግሪክ : ፊደል : የገቡ : ናቸው ፤

፩ኛ	ሀ	ሁ	ሂ	ሃ	ሄ	ሀ	ሆ	፩ዱ
፪ኛ	ለ	ሉ	ሊ	ላ	ሌ	ል	ሎ	፪ቱ
፫ኛ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	፫ቱ
፬ኛ	መ	ሙ	ሚ	ማ	ሚ	ም	ሞ	፬ቱ
፭ኛ	ሠ	ሠ	ሢ	ሣ	ሢ	ሥ	ሦ	፭ቱ
፮ኛ	ረ	ሩ	ሪ	ሪ	ሪ	ር	ሮ	፮ቱ
፯ኛ	ሰ	ሱ	ሲ	ሳ	ሲ	ሰ	ሶ	፯ቱ
፰ኛ	ቀ	ቁ	ቂ	ቃ	ቂ	ቅ	ቆ	፰ቱ
፱ኛ	በ	ቡ	ቢ	ባ	ቢ	ቅ	ቆ	፱ቱ
፲ኛ	ተ	ቱ	ቲ	ታ	ቲ	ት	ቶ	፲ቱ
፲፩ኛ	ኅ	ኅ	ኘ	ኘ	ኘ	ኅ	ኖ	፲፩ቱ
፲፪ኛ	ነ	ኑ	ኒ	ና	ኑ	ነ	ኖ	፲፪ቱ
፲፫ኛ	አ	አ	አ	አ	አ	አ	አ	፲፫ቱ
፲፬ኛ	ከ	ከ	ከ	ካ	ከ	ክ	ከ	፲፬ቱ
፲፭ኛ	ወ	ወ	ወ	ወ	ወ	ወ	ወ	፲፭ቱ
፲፮ኛ	ዐ	ዐ	ዐ	ዐ	ዐ	ዐ	ዐ	፲፮ቱ
፲፯ኛ	ዘ	ዘ	ዘ	ዘ	ዘ	ዘ	ዘ	፲፯ቱ
፲፰ኛ	የ	የ	የ	የ	የ	የ	የ	፲፰ቱ
፲፱ኛ	ደ	ደ	ደ	ደ	ደ	ደ	ደ	፲፱ቱ
፳ኛ	ገ	ገ	ገ	ገ	ገ	ገ	ገ	፳ቱ
፳፩ኛ	ጠ	ጠ	ጠ	ጠ	ጠ	ጠ	ጠ	፳፩ቱ
፳፪ኛ	ጸ	ጸ	ጸ	ጸ	ጸ	ጸ	ጸ	፳፪ቱ

ደራሲው ፡

ደለ ፡ ደራሲው ፡ ፈቃድ ፡ ማሳተም ፡ አይፈቀድም ።

ፍኖተ : ጥበብ : የጥበብ : ጎዳና ።

ቀዳሚሃ : ለጥበብ : ፈሪሃ : እግዚአብሔር ።

አስቀድሞ : ለሰዎች : ልጆች : መማር : የሚገባው :
ጅኛ : የፊደሎችን : መልክ : ነው ። ጅኛም : ሰባቱን : ዕለ
ታት : ነው ።

የፊደሎቹ : መልክና : ቁጥር ።

ዋናው : መሠረት : ቁጥር : ነው ። ቁጥሩም : ፊደል :
ነው ።

ሥላሴ : ዓለምን : ሲፈጥሩ : በቁጥር : ነው ። ያለ :
ቁጥር : የተሠራ : ነገር : የለም ።

አሁን : የምንፈልገው : ለሕፃናቱ : የሚሆነውን : የፊ
ደሎችን : መልክና : ቁጥር : እንዲአውቁ : ነው ።

ጅኛ ፤

የፊደሎችን : መልክ : ካወቁ : በኋላ : ወደ : ማጋ
ዝና : ማንበብ : ይራመዳሉ ። ይህም : ከዚህ : እንደሚከተ
ለው : ነው ።

ሀ : ግዕዝ ፤ ሀ : ካዕብ ፤ ሂ : ሣዕስ ፤ ሃ : ራብዕ ፤ ሄ
ኃምስ ፤ ሀ : ሣድስ ፤ ሆ : ሳብዕ ፤ እንደዚህ : እያሉ : ፳፯
ቱን : የግዕዙን : ፊደላት : ይጨርሳሉ ። ማለት : ያጠናሉ ።

፫ኛ ፤

እነዚህም ፡ ከላይ ፡ ግዕዝ ፤ ካዕብ ፤ ማልስ ፤ ራብዕ ፤ ኃምስ ፤ ማድስ ፤ ሳብዕ ፤ ማለት ፤ አስቀድሞ ፡ እሁድ ፡ ስነይ ሠሉስ ፤ ረቡዕ ፤ ኃሙስ ፤ ዓርብ ፤ ቀዳሜ ፡ የሚባሉ ፡ የሰባቱ ዕለታት ፡ ቀኖች ፡ ስም ፡ ገና ፡ ከመፈጠራቸው ፡ በፊት ፡ የሰባቱ ፡ ዕለት ፡ መታወቂያዎች ፡ የነበሩ ፡ ናቸው ።

፬ኛ ፤

ሰባቱ ፡ ቀኖችም ፡ በወር ፡ እየተሰፈሩ ፡ ዓመት ፡ ለመሆን ፡ ይጓዛሉ ።

ስለዚህም ፡ በቀን ፡ ውስጥ ፡ ፲፪ት ፡ ሰዓቶች ፡ አሉ ። ባንዲቱም ፡ ሰዓት ፡ ውስጥ ፡ ፴ ፡ ደቃቅ ፡ አለ፤ ባ፲፪ቱ ፡ ሰዓቶች ፡ ፴ ፡ ፴ው ፡ ሲደመር ፡ ፫፻፰ ፡ ይሆናል ። ይህ ፡ በዕለት ፡ ደቃቅ ፡ ሲሰፈር ፡ ነው ።

፮ኛ ፤ በወርም ፡ ውስጥ ፡ ፴ ፡ ፴ ፡ ቀኖች ፡ አሉ ፤ ፲፪ት ጊዜ ፡ ፴ ፡ ፫፻፰ ፡ ይሆናል ፡ ይህ ፡ በጨረቃ ፡ ወር ፡ ባ፲፮ት ቀን ፡ ሲመዘን ፡ ነው ። ባ፲፮ት ፡ የሚመዘንበት ፡ ጽልመትና ፤ ብርሃን ፡ ስለሚፈራረቁ ። ጽልመትና ፡ ብርሃን ፡ የሚፈራረቁበት ፡ ፻፮ት ፡ ቁጥር ፡ አለ ። የብርሃን ፡ ለብቻው ፡ ፻፮ ፡ ለጽልመትም ፡ ፻፮ት ፡ አለ ። ይህም ፡ ፻፮ት ፡ ቁጥር ፡ ለ፯ት ፡ ሲመደብ ፡ ፲፮ት ፡ ይሆናል ። ይህም ፡ በ፲፮ቱ ፡ ቀኖች ፡ የጽልመት ፡ መቁጠሪያ ፡ ፻፮ቱ ፡ ይፈጸምባታል ። በብርሃንም ፡ እንደዚህ ።

፯ኛ ፤ እንደዚህ ፡ የተሰፈሩ ፡ ጽልመት ፡ ሙሉ ፡ ያደረገቸው ፡ ቀኖች ፡ ፲፪ቱ ፡ ይገኛሉ ። ብርሃንም ፡ ሙሉ ፡ ያደረገቸው ፡ ፲፪ት ፡ ቀኖች ፡ ይገኛሉ ። ፲፪ቱ ፡ ጽልመት ፡ ያደረገቸውና ፡ ብርሃን ፡ ያደረገቸው ፡ ጽፁት ፡ ይሆናሉ ። ስለዚህ ፡ እነዚህ ፡ ጽልመት ፡ ያደረገቸው ፡ ፲፪ቱ ፡ ሰዓት ፡ ሌሊት ፡ ይባላሉ ። ብርሃን ፡ ያደረገቸው ፡ ፲፪ቱም ፡ ሰዓት ፡ መዓልት ፡ ይባላሉ ። የጽፁቱ ፡ ሰዓቶች ፡ መሠረት ፡ ይህ ፡ ነው ።

፯ኛ ፤ አንዲቱ ፡ ዕለት ፡ አንድ ፡ ዓመት ። አንዲቱ ፡ ዓመት ፡ አንድ ፡ ዕለት ፡ የምትሆንበት ፡ ካልታወቀ ። ማንኛውም ፡ የጥበብ ፡ በር ፡ ሊከፈት ፡ አይቻልም ። መገመሪያም ፡ በዕለትና ፡ በዓመት ፡ ውስጥ ፡ የሚገኙትን ፡ ጠንቅቆ ፡ ማወቅ ፡ ያስፈልጋል ።

፰ኛ ፤ ከላይ ፡ ለተጻፉ ፡ ደቃቅና ፡ ዕለታት ፡ መክፈያዎች ፡ አሉ ። እነሱም ፡ ፬ቱ ፡ መገብተ ፡ ከዋክብት ፡ ፩ኛ ፤ ምልክኤል ። ፪ኛ ፤ ሕልመልመሌክ ፤ ፫ኛ ፤ ናርኤል ። ፬ኛ ፤ ሞልኤል ። እነዚህም ፡ ፬ቱ ፡ ክፍሎች ፡ ባንዲቱ ፡ ዕለትና ፡ ባንዲቱ ፡ ዓመት ፡ ውስጥ ፡ ይገኛሉ ።

አከፋፈላቸውም ፤ አንዲቱ ፡ ዕለት ፡ ላ፬ት ፡ ስትከፈል ፤ አንደኛው ፡ ሰዓት ፡ ሌሊት ፡ እስከ ፡ ፬ኛው ፡ ሰዓት ፡ ሌሊት ። ፪ኛው ፡ ካ፬ኛው ፡ ሰዓት ፡ ሌሊት ፡ እስከ ፡ ፯ኛው ፡ ሰዓት ፡ ሌሊት ። ፫ኛው ፡ ከ፯ኛው ፡ ሰዓት ፡ ሌሊት ።

እስከ ፡ ህንኛው ፡ ሰሰዓተ ፡ ሌሊት ። ህኛው ፤ ከህንኛው ፡ ሰዓተ ፡ ሌሊት ፡ እስከ ፡ ፲፪ኛው ፡ ሰዓተ ፡ ሌሊት ። በነዚህ ፡ ባፀቱ ፡ ክፍል ፡ ውሥጥ ፡ ፫ ፡ ፫ ፡ ክፍሎች ፡ አሉ ። ሲደመሩ ፡ ፲፪ት ፡ ናቸው ።

፪ኛም ፡ አንዲቱ ፡ ዓመት ፡ ከሚያዝያ ፡ ፩ ፡ ቀን ፡ ከዕለተ ፡ እሁድ ፡ ዠምሮ ፡ እስከ ፡ ሐምሌ ፡ ፲፩ ፡ ቀን ፡ እስከ ፡ ቀደም ። ፪ኛይቱ ፡ ከሐምሌ ፡ ፩ድ ፡ ከዕለተ ፡ እሁድ ፡ እስከ ጥቅምት ፡ ፲፩ ፡ ቀን ፡ ቀዳም ፤

፫ኛይቱ ፡ ከጥቅምት ፡ ፩ድ ፡ ከዕለተ ፡ እሁድ ፤ እስከ ፡ ጥር ፡ ፲፩ ፡ ቀን ፡ ዕለተ ፡ ቀዳም ።

፬ኛይቱ ፡ ከጥር ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ እስከ ፡ ሚያዝያ ፡ ፲፩ ቀን ፡ ዕለተ ፡ ቀደም ።

፫ኛም ፡ ፬ቱ ፡ ክፍል ፡ አውራጎ ።

፩ኛ ፤ ጸደይ ፤ ፪ኛው ፡ ክረምት ፤ ፫ኛ ፡ መጸው ፤ ፬ኛ ፤ ኃጋይ ።

፬ኛ ፤ ክፍለ ፡ አርባዕቱ ፡ ጸወርተ ፡ መንበር ።

፩ኛገጸ ፡ ሰብዕ ፤ ፪ኛ ፤ ገጸ ፡ አንበሳ ፤ ፫ኛ ፤ ገጸ ፡ ላህም ፤

፬ኛ ፤ ገጸ ፡ ንሥር ።

፪ኛ ፡ ፬ቱ ፡ ክፍል ፡ አፍላጋት ። እራ ፡ ዘፍ ፡ ፪ ፡ ፲፫ ፡ ፲፬ ፡

፩ኛ ፤ ኤፌሶን ። ፪ ፡ ፲፮ ፤ ፪ኛ ፤ ግዮን ፡ ፲፫ ፤ ጤግሮስ ፡

፲፬ ። ፬ኛ ፤ ኤፍራጥስ ።

፲፮ ፤ ያ፲፪ቴ ፡ ነገደ ፡ ፳ ፡ ኤል ፡ ፬ቱ ፡ አለቆች ፡ ዓላማ ዎች ፤

፩ኛ ፤ ይሁዳ ፡ ዘሁልቁ ፡ ፩ ፡ ፪ ፡ ፪ኛ ፡ ሮቤል ፡ ፱ ፡ ፫ኛ ፤ ምናሴ ፡ ፲፱ ፤ ፬ኛ ፤ ዳን ፡ ፳፬ ።

፲ኛ ፡ ፬ ፡ ክፍል ፡ ወንጌላውያን ።

፩ኛ ፤ ማቴዎስ ፤ ፪ኛ ፤ ማርቆስ ፤ ፫ኛ ፤ ሉቃስ ፤ ፬ኛ ፤ ዮሐንስ ።

፬ኛ ፡ ፬ቱ ፡ ክፍል ፡ መሬት ።

፩ኛ ፤ መሬት ፡ ፪ኛ ፤ ማይ ፤ ፫ኛ ፤ እሳት ፤ ፬ኛ ፤ ነፋስ ።

፱ኛ ፤ መዓዘነ ፡ ዓለማት ።

፩ኛ ፤ ምሥራቅ ፤ ፪ኛ ፤ ምዕራብ ፤ ፫ኛ ፤ ሰሜን ፤ ፬ኛ ፤ ደቡብ ፤

፲ ፤ ፬ቱ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ።

፩ኛ ፤ መንበረ ፡ ጴጥሮስ ፤ ፪ኛ ፤ መንበረ ፡ ማርቆስ ፤ ፫ኛ ፤ መንበረ ፡ ዮሐንስ ፤ ፬ኛ ፤ መንበረ ፡ ጴጥሮስ ፡ ካልዕ ።

፲፩ኛ ፡ ፬ቱ ፡ መዓዘነ ፡ መስቀል ።

ከላይ ፡ የተዘረዘሩ ፡ ሁሉ ፡ ዋና ፡ ምልክቶች ፡ ናቸው። እነዚህም ፡ ምልክነታቸው ፡ ግማሾቹ ፡ ከሰማይ ፡ ግማሾቹ ከመሬት ፡ ሁሉም ፡ መተባበር ፡ እንዳለባቸው ፡ መረዳት ፡ ነው ።

፲፪ተኛ ፡ ከላይ ፡ እንደተመለከተው ፡ ባንዲት ፡ ቀን ፡ ፲፪ት ፡ ሰዓት ፡ ከ፩ዲት ፡ ዓመትም ፡ ፲፪ት ፡ ወሮች ፡ አሉ ። በሰዓት ፡ ፴ ፡ ደቃቅ ፡ አለ ። ፴ው ፡ ደቃቅ ፡ ባ፲፪ት ፡ ሲበዛ ፡ ፫፻፳ ፡ ይሆናል ።

፲፫ : በአራቱ : እንደተጻፈው : ምዕ : ፩ : ፬ና : ፭ :
ወኮነ : ሌሊተ : ወጸብሐ : ሌትም : ቀንም : ሆነና : ነጋ ።
ወኮነ : አሐደ : ዕለተ ። አንድ : ቀንም : ሆነ ።

፲፬ኛ : በቁ : ፳ : ወኮነ : ሌሊተ : ወጸብሐ ። ወኮነ :
ክጀተ : ዕለተ : ሌትም : ሆነ : ነጋም : ሁለት : ቀንም : ሆነ ።

፲፭ : በቁ : ፲፫ : ወኮነ : ሌሊተ : ወጸብሐ ። ወኮነ :
ሠለስተ : ዕለተ : ሌሊቱ : ነጋ : ቀንም : ሆነ ። ሦስት :
ቀንም : ሆነ ። በነዚህ : በሦስቱ : ቀኖች : የሌሊቱና : የመ
ዓልቱ : መሥራሪያዎች : አልነበሩም ።

፲፮— : በቁ : ፲፬ : ወይቤ : እግዚአብሔር : ለይኩኑ :
ብርሃናት : ውስተ : ጠፈር : ሰማይ : ከመ : ይብርሁ : ዲበ
ምድር : ወይፍልጡ : ማዕከለ : ዕለት : ወማዕከለ : ሌሊት :
ወይኩኑ : ለትእምርት : ወለአዝማናት ። ወለመዋዕለት :
ወለ : ዓመታት : ።

፲፱ : በምድር : ላይ : ያበሩ : ዘንድ : እግዚአብሔር :
ብርሃናት : በጠፈር : ላይ : ይሁኑ : አለ ። በሌሊትና : በመ
ዓልት : መካከል : ይለዩ : ዘንድ : ለምልክትም : ይሁኑ :
ለዘመኖችም : ለቀኖችም : ለዓመቶችም ።

፲፯ኛ : በቁ : ፲፮ : ወገብረ : እግዚአብሔር : ጀተ :
ብርሃናት : ዐበይተ ። ዘይዐቢ : ብርሃን : ከመ : ይምልክ :
መዓልተ ። ወዘይንስዕ : ብርሃን : ከመ : ይምልክ : ሌሊተ :
ምስለ : ከዋክብት ።

፲፯ : በቁ : ፲፮ : እግዚአብሔርም : ሁለት : ተላላቆች :
ብርሃናትን : ፈጠረ : የሚበልጠው : ታላቁ : ብርሃን :
ቀኑን : እንዲገባ ። ታናሹ : ብርሃን : ከከዋክብት : ጋራ :
ሌሊትን : እዚህ : ላይ : ማስተዋል : ነው : ሁለቱ : ብርሃ
ናት : የተባሉ : ሁለቱ : ፊደሎች : ናቸው ። ፊደሎች : ያል
ናቸው : ግዕዝና : እብራይስጥ : መሆናቸውን : ለመረዳት
ግዕዝ : የፀሐይ : መቁጠሪያ ። እብራይስጥ : የጨረቃ :
መቁጠሪያ : መሆኑን : በመረዳት : ነው ።

፲፱ኛ : በቁ : ፲፮ : ወሚሞሙ : እግዚአብሔር : በጠ
ፈረ : ሰማይ : ከመ : ያብርሁ : ዲበ : ምድር : ከላይ : እንደ
ተጻፈው : ብርሃናትን : በምድር : ላይ : ያበሩ : ዘንድ : በሰ
ማይ : ጠፈር : እግዚአብሔር : ሾማቸው ።

፳ኛ : በቁ : ፲፱ : ወይኩንንም : ለዕለት : ወለሌሊት
ወይፍልጡ : ማዕከለ : ዕለት : ወማዕከለ : ሌሊት : ወር
ዕየ : እግዚአብሔር : ከመ : ሠናይ ። ሌሊትንና : መዓልት
ንም : ይገዛቸው : ዘንድ : ሌሊቱን : ከመዓልት : መዓል
ቱን : ከሌሊት : ይለዩ : ዘንድ : እግዚአብሔር : ይህ :
መልካም : እንደሆነ : አየ ።

፳፩ኛ : በቁ : ፲፱ : ወኮነ : ሌሊተ : ወጸብሐ : ወኮነ :
፬ቱ : ዕለት ። ሌሊትም : ሆነ ። ነጋም ። አራተኛ : ቀንም
ሆነ ። አሁን : ከላይ : የተጻፉ : በሰማይና : በምድር : መካ
ከል : ስለሚገኙ : ፀሐይና : ጨረቃ : ከዋክብት : ነው ።

ከላይ : በ፲፮ኛ : ክፍል : ባ፲፬ኛው : ቁጥር : እንደተጻፈው :
፫ት : አርሰቶች : አሉ ። እነዚህም : ፩ኛ : ሱባኤ : ዕለት :
፯ት : ነው ። ፪ኛ : ሱባኤ : ወር : ፲፪ት : ናቸው ። ከነዚህም
፬ቱ : ፴፩ : ፴፩ : ፳ቱ : ፴ : ፴ : ። ነው : ድምሩ : ፫፻፷፬ት :
ነው ። ይህ : ሱባኤ : ዓመት : ነው ።

- ፳፪ ፤ ስለ : ፲፪ቱ : መሠረቶች ። ፩ኛ : ፲፪ቱ : ሰዓቶች።
- ፪ኛ ፤ ፲፪ቱ : ወሮች ።
- ፫ኛ ፤ ፲፪ቱ : ከዋክብት ።
- ፬ኛ ፤ ፲፪ቱ : ነገደ : እሥራኤል ።
- ፭ኛ ፤ ፲፪ቱ : ነገደ : መላእክት ።
- ፮ኛ ፤ ፲፪ቱ : ሐዋርያት ።
- ፯ኛ ፤ ፲፪ቱ : ዐዕናቄ ።

እነዚህ : በጥበብ : የተሰጡ : መሆናቸውን : ማስተዋል ፤
ይጠቅማል ። እነዚህም : ፲፪ቱ : መሠረቶች : ላ፬ት : ሲመ
ደቡ : ፫ት : ፫ት : ይደርሳሉ ። ሦስቱም : መሠረቶች : የተተ
ካክሉ : ናቸው ። እንጂ : የተዛነፉ : አይደሉም ። ይህንም
ለመረዳት : በሽ፬፻፹፯ : ዓ. ዓለም የተጻፈውን : መጽሐፈ :
ሄኖክ : እንይ :

- ፳፫ ፤ መጽሐፈ : ሄኖክ : ምዕ : ፳፩ ።
- ፩ ፤ ከመጽሐፈ : ሚጠተ : ብርሃናተ : ሰማይ : ፩፩ዱ
ዘከመ : ሀለዉ : በበሕዝቢሆሙ ። ወ፩፩ : በበሥልጣኖሙ።
ወ፩፩ : በበዘመኖሙ ። ወ፩፩ : በበስሞሙ ። ወበበሙላዳቲ
ሆሙ ። ወበበአውራጃሆሙ ፤ አንዱም : እንደ : ከሰማይ :

መመላለሻ : መጽሐፍ ። አንዱም : አንዱ : በየወገናቸው :
እንዳሉ። ። አንዱም : አንዱ : በየሹመት : ቦታቸው ። አን
ዱም : አንዱ : በየሰዓታቸው ። አንዱም : አንዱ : በየሰማ
ቸው : አንዱም : አንዱ : በየመወለጃቸው ፤ በየወራቸ
ውም : በየተለካላቸው ።

- ፳፬ኛ ፤ ፪ ፤ እስመ : አርአየኒ : ዑርኤል : መልአክ :
ቅዱስ : ከሀሎ : ምስሌየ : ዘውኔቱ : መራዖኒሆሙ ።
፪ ፤ የተመሰገነው : መላክ : ዑርኤል : ያሳየኝ : አብ
ሮኝ : ያለው : የሚመራቸው : እሱ : ነው ።
- ፫ ፤ ወደሱ : መጽሐፍሙ : በከመ : ወኔቱ : አርአ
የኒ : ወከመ : ወኔቱ : ዓመተ : ዓለም : ወእስከ : ለዓለም።
ወእስከ : ይትገበር : ግብር : ሐዲስ : ዘይነብር : እስከ : ለዓ
ለም ።

፫ ፤ መጽሐፋቸውን ፤ ሆሉ : እሱ : እንዳሳየኝ፤እሱም።
የዓለም : ቁጥር : እስከ : መጨረሻው : አዲስ : ሥራም :
እስቲሠራ : ድረስ : የእግዚአብሔር : መንግሥት : የሚዘ
ረጋበትን : ነው ። ለዘለዓለምም : የሚኖር ።

፬ ፤ ወዘውኔቱ : ትእዛዝ : ቀዳማዊ : ዙብርሃናተ :
ፀሐይ : ብርሃን : ሙባኡ : በኃዋኅወ : ሰማይ : እለ : መን
ገለ : ጽባሕ ።

፬ ፤ የመዝገብመሪያውም : ትእዛዝ : ይህ : ነው ። የፀ
ሐይ : ብርሃን : መግቢያው : ወደ : ምሥራቅ : ባሉ : የሰ
ማይ : መስኮቶች : ነው ።

፮ ፤ ወምዕራቢሁ : በኃዋኅወ : ሰማይ : ዘመንገለ : ምዕራብ ።

፯ ፤ መግቢያውም : ወደ : ምሥራቅ : ሰማይ : መስኮቶች : ነው ።

፲ ፤ ወርኢኩ : ኅዋኅወ : እለ : እምነበ : ይወጽእ : ፀሐይ ። ሥሁ : ኃዋኅወ : እለ : ኅበ : የዓርብ : ፀሐይ : ወወርኅ : በውእቶን : ኅዋኅወ : ይሠርቅ : ወየዓርብ ።

፲፩ ፤ ፀሐይ : ከወደሚወጣበትም : መስኮቶችን : እየሁፀሐይና : ጨረቃ : ወደሚገባበትም : ፯ት : መስኮቶች : አሉ ፤ በነዚህም : መስኮቶች : ይወጣል : ይገባልም ።

፲፪ ፤ ወመራኅያኒሆሙ : ለከዋክብተ : ሰማይ : ምስለ : እለ : ይመርኅዎሙ : ፯ቱ : በጽባሕ ። ወ፯ቱ : በምዕራብ ራብ : ፀሐይ ።

፲፫ ፤ የሰማዮችን : ከዋክብቶች : መሪዎችም : ስድስቱ : በፀሐይ : መውጫ ። ስድስቱ : ምበምዕራብ : ከሚመርዋቸው : ጋራ ።

፲፬ ፤ ወኮሎሙ : ፩ዱ : ፩ዱ : እምደኅረ : ካልዑ : ርቱፅ ። ወመመክከው : ብዙኃት : እምየማኑ : ወእምጸጋሙ ለዝኩ : ኖሳት ።

፲፭ ፤ ሁሉም : አንዱም : አንዱ : ከሁለተኛው : በኋላው : በቀጥታ ። ለዚህም : መስኮት : ከቀኙና : ከግራው : መስኮቶች : ብዙዎች : ናቸው ።

፲፮ ፤ ወቀዳሚ : ይወጽእ : ብርሃን : ዘየዓቢ : ስሙ : ፀሐይ ። ወክበቡ : ከመ : ክበበ : ሰማይ ። ወኩለንታሁ : ምሉዕ : እሳተ : ዘያበርህ : ወያውዒ : ሠረገላተ : በኅበ : የዓርግ : ነፋስ : ይነፍሕ ።

፲፯ ፤ ፳፮ኛ ፤ ፳ ፤ በመዝሙርያ : ታላቁ : ብርሃን : ስሙ : ፀሐይ : የሚባለው : ይወጣል ። ክብነቱም : እንደ : ሰማይ ሁለመኖውም : በሚአበራ : እሳት : የተመላ : ወደሚወጣበትም : ሠረገላዎችን : የሚአቃጥል ፤ ወደሚወጣበትም ነፋስ : ይነፍሳል ።

፲፰ ፤ ወየዓርብ : ፀሐይ : እምሰማይ : ወይገብእ : እንተ መስዕ : ከመ : ይሑር : ምሥራቅ ፤ ወይትመራኅ : ከመ : ይባእ : ዝኩ : ኖሳት : ወያበርህ : በገጸ : ሰማይ ።

፲፱ ፤ ፀሐይም : ወደ : ምሥራቅ : ይሄድ : ዘንድ : ከሰማይ : ወደ : መስዕ : ይመለሳል ። በሰማይ : ፊት : እያበራ ወደዚያ : መስኮት : ይመራ : ዘንድ ።

፲፲ ፤ ከመዝ : ይወጽእ : ወርኅ : ቀዳማዊ : በኖሳት : ዐባይ ። ወይወጽእ : እንተ : ይእቲ : ራብዒት : ኖሳት : እም እልኩ : ፯ቱ : ኅዋኅወ : እለ : መንገለ : ምሥራቅ : ፀሐይ።

፲፯ ፤ እንደዚህም : በታላቂቲ : መስኮት : ጨረቃ : ይወጣል : ይህችም : አራተኛይቱ : መስኮት : ወደ : ምሥራቅ ካሉት : ከ፯ቱ : መስኮቶች : ይወጣል ።

፲፳ ፤ ወበይእቲ : ራብዕት : ኖሳት : እንተ : እምነሃ : ይወጽእ : ፀሐይ : በወርኅ : ቀዳማዊ : ባቲ : ፲፪ቱ : መግ

ክው : ርኅዋት ። ዘእምኒሆን ፡ ይወጽእ ፡ ላህብ ፡ ሶብ ፡ ይት
ረኃዋ ፡ እምዘመን ፡ ዚእሆሙ ፡ ሶብ ፡ ይሠርቅ ፡ ፀሐይ፡እም ፡
ሰማይ ፡ ይወጽእ ። እንተ ፡ ይእቲ ፡ ራብዒት ፡ ኖኅት ፡ ፴ ፡
ጽባሕ ።

፲፩ ፤ በዚችም ፡ ባራተኛይቱ ፡ በራፍ ፡ ከርስዋ ፡ የሚ
ወጣ ፡ ፀሐይ ፡ በመዠመሪያዋ ፡ ጨረቃ ፡ ክፍት ፡ የሆኑ ፡
አሥራ ፡ ሁለት ፡ መስኮቶች ፡ አሏት ። በተከፈቱ ፡ ጊዜ ፡
ላቦት ፡ የሚወጣቸው ፡ በነሱ ፡ ዘመን ፡ ከሰማይ ፡ ፀሐይ ፡
በወጣ ፡ ጊዜ ፡ በዚህችም ፡ በሚያዝያ ፡ ባራተኛይቱ ፡ መስ
ኮት ፡ ሠላሳ ፡ ቀን ፡ ትወጣሉት ።

፲፪ ፤ ወበራብዒት ፡ ኖኅት ፡ እንተ ፡ እምዕራብ ፡ ሰማይ
ርቱዓ ፡ ይወርድ ። ወበእማንቱ ፡ መዋዕል ፡ ተነውሳ ፡ ዕለት
እምዕለት ። ወተኃድር ፡ ሌሊት ፡ እምሌሊት ፡ እስከ ፡ ፴ ፡
ጽባሕ ።

፲፫ ፤ ባራተኛይቱም ፡ መስኮት ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡ ምዕ
ራብ ፡ በቀናው ፡ ይወርዳል ። በነዚያ ፡ ቀኖችም ፡ እስከ ፡
፴ ፡ ቀን ፡ ሙሉ ፡ ሌሊቱ ፡ ከሌሊት ፡ ታጥራሉት ። ቀኒ
ቱም ፡ ከቀኒቱ ፡ ትረዝማሉት ።

፲፬ ፤ ወበይእቲ ፡ ዕለት ፡ ትነውሳ ፡ ካዕበተ ፡ ዕለት ፡
እምዕለት ። ወትከውን ፡ ዕለት ፡ ጥንቁቅ ፡ ፲ተ ፡ ክፍለ ፡
ወሌሊት ፡ ትከውን ፡ ፷ተ ፡ ክፍለ ።

፲፭ ፤ በዚች ፡ ቀንም ፡ ቀኒቱ ፡ ከቀኒቱ ፡ ዕጥፍ ፡ ትረዝ
ማሉች ፤ ቀኒቱም ፡ ልክ ፡ ዐሥር ፡ ክፍል ፡ ትሆናሉች ። ሌሊ
ቲቱም ፡ ስምንት ፡ ክፍል ። ይህ ፡ የሚያዝያ ፡ ወር ፡ ነው ።
፩ኛ ።

፲፮ ፤ ወይወጽእ ፡ ፀሐይ ፡ እምይእቲ ፡ ራብዕት ፡ ኖኅት ፡
ወይገብእ ፡ ውስተ ፡ ኃምስ ፡ ኖኅት ፡ እንተ ፡ ጽባሕ ፡ ፴ ።
ወይወጽእ ፡ እምኔሃ ፡ ወየዓርብ ፡ ውስተ ፡ ኃምስ ፡ ኖኅት ።

፲፯ ፤ ፀሐይም ፡ ከዚች ፡ ከ፴ተኛይቱ ፡ መስኮት ፡ ይወ
ጣና ፡ ወደ ፡ እምሥተኛይቱ ፡ መስኮት ፡ ይመለሳል ።
ከዚያም ፡ እየተመለሰ ፡ እስከ ፡ ፴ ፡ ቀን ፡ ይወጣል ።

፲፰ ፤ ወአሚሃ ፡ ትነውሳ ፡ ዕለት ፡ ፪ተ ፡ ዕድ ። ወትከ
ውን ፡ ዕለት ፡ ፲፩ደ ፡ ክፍለ ። ወተኃድር ፡ ሌሊት ፡ ወት
ውን ፡ ፯ተ ፡ ክፍለ ። ወይገብእ ፡ ፀሐይ ፡ ለጽባሕ ፡ ወይ
ውእ ፡ ውስተ ፡ ፯ቱ ፡ ኃዋሳው ። ይወጽእ ፡ ወየዓርብ ።

፲፱ ፤ በዚያ ፡ ጊዜም ፡ ዕለቲቱ ፡ ሁለት ፡ እጅ ፡ ፲፩ ፡
ክፍል ፡ ትሆናሉች ። ሌሊቲቱም ፡ ታጥርና ፡ ፯ ፡ ክፍል ።
ትሆናሉች ። ይህም ፡ ወር ፡ ግንቦት ፡ ነው ። ፪ኛ ። ፀሐይም ፡
ይመለስና ፡ ወደ ፡ ፯ኛው ፡ መስኮት ፡ ይወጣል ፡ ይገባል ።

፲፯ ፤ በሣድስ ፡ ኖኅት ፡ ፴ ፡ ወ፩ ፡ ጽባሕ ፡ በእንተ ፡
ትእምርት ፡ ዚእሃ ።

፲፯ ፤ በ፯ኛውም ፡ መስኮት ፡ ሠላሳ ፡ አንድ ፡ ቀን ፡
ትወጣሉች ። በ፯ኛው ፡ መስኮት ፡ ላይ ምልክት ፡ ስለአለ
በት ፡ ይህም ፡ ከላይ ፡ በሚያዝያና ፡ በግንቦት ፡ ወር ፡ ፴ ፤ ፴ ።

ቀኖች : አለነና : ከ፫ኛው : ወር : ላይ : ፴ : ፩ : ቀን : አለ : ሲረዝም : የመጣም : ቁኑ : ነው ። እዚህ : ላይ : ማስተዋል : ነው ።

፲፯ ፤ ወበይዕቲ : ዕለት : ትነውኅ : ዕለት : እምሌሊት ወትከውን : ዕለት : ካዕበተ : ሌሊት ። ወይከውን : ዕለት : ፲ ወ፪ት : ክፍለ ። ወሌሊት : ትከውን : ፯ት : ክፍለ ።

፲፰ ፤ በዚች : ቀንም : ዕለቲቱ : ከሌሊቱ : ትረዝማ ለች ። ዕለቲቱም : ከሌሊቱ : ዕጥፍ : ትሆናለች ፤ ቀኒቱም : ፲፪ት : ክፍለ : ትሆናለች : ሌሊቱም : ፯ት : ክፍለ : ይሆናል ። ይህም : ወር : ሰኔ : ነው : ፫ኛ ።

፲፱ ፤ ወይትነሣእ : ፀሐይ : ከመ : ትኅጽር : ዕለት : ወትነውኅ : ሌሊት : ወይገብዕ : ፀሐይ : በጽባሕ : ወይገብዕ : ውስተ : ፮ቱ : ኖኅት : ወይሠርቅ : እምኔሃ : ወየዓርብ : ፴ : ጽባሕ ።

፳ ፤ ሌሊቲቱ : ትረዝም : ቀኒቱ : ታጥር : ዘንድ : ፀሐይ : ተነሣ : ፀሐይም : በ፯ኛው : መስኮት : ተመልሶ : ፴ : ቀን : ይገባል : ይወጣል ።

፳፱ ፤ ወሶበ : ተፈጸመ : ፴ : ጽባሕ : ተሐጽጽ : መዓለት : ፩ደ : ክፍለ : ጥንቁቅ : ወትከውን : ፲ : ወ፩ደ ፤ ክፍለ ። ወሌሊት : ፯ት : ክፍለ ።

፳፲ ፤ ፴ው : ቀንም : በተፈጸመ : ጊዜ : ቀኒቱ : አንድ ክፍለ : ትገድላለች : ልክ : ፲፩ : ክፍለ : ትሆናለች ።

ሌሊትም : ሰባት : ክፍል : ሆነ ። እዚህ : ላይ : ማስተዋል : አለ : ቀኑ : እያጠረ : መሄዱን : ነው ። ይህም : የሚሆን በት : ወር : ሐምሌ : ነው ። ፱ኛ ።

፳፩ ፤ ወይወጽእ : ፀሐይ : እምነ : ምዕራብ : እምይዕቲ : ማድሲት : ኖኅት : ወየሐውር : ምሥራቀ ። ወይሠርቅ : በኃምስ : ኖኅት : ፴ : ጽባሕ : ወየኃውር : በምዕራብ

፳፪ ፤ ፀሐይ : ከምዕራብ : ከሥድስተኛይቱ : መስኮት : ወጥቶ : ወደ : አምሥተኛይቱ : ፴ : ቀን : ወደ : ምዕራብ : ይሄዳል ።

፳፫ ፤ ካዕበ : በኃምስ : ኖኅት : እንተ : ምዕራብ : በይዕቲ : ዕለት : ተሐጽር : ዕለት : ፪ተ : ክፍለ ። ወትከውን : ዕለት : ፲ተ : ክፍለ ። ወሌሊት : ፰ተ : ክፍለ ።

፳፬ ፤ ፪ኛም : ባምስተኛው : መስኮት : ወደ : ምዕራብ : ስትገባ : በዚች : ቀን : ዕለቲቱ : ሁለት : ዕጅ : ታጥራለች ። ዕለቲቱ : ፲ር : ክፍለ ። ሌሊቱ : ፰ : ክፍለ : ትሆናለች ።

፳፭ ፤ ወይወጽእ : ፀሐይ : እምይዕቲ : ኃምስ : ኖኅት ። ወየዓርብ : በኃምስ : ኖኅት : እንተ : ምዕራብ ።

፳፮ ፤ ፀሐይም : ከዚች : ካምሥተኛይቱ : መስኮት : ይወጣል : ባምሥተኛይቱ : መስኮት : ወደ : ምዕራብ : ይገባል ። ይህም : ወር : ነሐሴ : ነው ። ፳ኛ ።

ጸ፭ ፤ ወይሠርቅ ፡ በራብዕት ፡ ኖሳት ፡ ፴ ፡ ወ፩ዶ ፡ ጽባሐ ፡ በእንተ ፡ ትእምርት ፡ ዚአሃ ፡ ወየዓርብ ፡ በምዕራብ ።

ጸ፮ ፤ ባራተኛይቱ ፡ መስኮትም ፡ ስለ ምልክትነቷ ፡ ሠላሳ ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ ትወጣለች ። ወደ ፡ ምዕራብም ፡ ይገባል ።

ጸ፯ ፤ ወበይዕቲ ፡ ዕለት ፡ ይትዓረይ ፡ መዓልት ፡ ምስለ ፡ ሌሊት ፡ ወይከውን ፡ ዕሩዩ ። ወትከውን ፡ መዓልት ፡ ሆተ ፡ ክፍለ ። ወሌሊት ፡ ሆተ ፡ ክፍለ ።

ጸ፲ ፤ በዚች ፡ ቀንም ፡ መዓልት ፡ ና ሌሊት ፡ ትክክል ፡ ይሆናል ። ሌሊትም ፡ ሆ ፡ ክፍል ። መዓልትም ፡ ሆ ፡ ክፍል ። ይሆናል ። ይህም ፡ መስከረም ፡ ነው ። ፯ኛ ።

ጸ፲፩ ፤ ወይወጽእ ፡ ፀሐይ ፡ እምይዕቲ ፡ ኖሳት ፡ ወየዓርብ ፡ በምዕራብ ፡ ወይገብእ ፡ ለጽባሕ ፡ ወይወጽእ ፡ በሣልስት ፡ ኖሳት ፡ ፴ ፡ ጽባሕ ፡ ወየዓርብ ፡ በምዕራብ ።

ጸ፲፪ ፤ ከዚህችም ፡ መስኮት ፡ ፀሐይ ፡ ይወጣና ፡ ወደ ፡ ምዕራብ ፡ ይገባል ። በሦስተኛይቱ ፡ መስኮትም ፡ ሠላሳ ፡ ቀን ፡ ወደ ፡ ምዕራብ ፡ ይገባል ።

ጸ፲፫ ፤ ወበይዕቲ ፡ ዕለት ፡ ትነውሳ ፡ ሌሊት ፡ እምሌሊት ፡ እስከ ፡ ፴ ፡ ጽባሕ ፡ ወተኅጽር ፡ ዕለት ፡ እምዕለት ፡ እስከ ፡ ፴ ፡ ዕለት ። ወይከውን ፡ ሌሊት ፡ ፲ት ፡ ክፍለ ፡ ጥንቁቅ ። ወመዓልት ፡ ፳ተ ፡ ክፍለ ።

ጸ፲፬ ፤ በዚችም ፡ ቀን ፡ ሌሊቱ ፡ ከሌሊቱ ፡ እስከ ፡ ፴ ፡ ቀን ፡ ትረዝማለች ። ዕለቲቱም ፡ ከዕለቱ ፡ እስከ ፡ ሠላሳ ፡ ቀን ፡ ታጥራለች ። ሌሊቱም ፡ ልክ ፡ አሥር ፡ ክፍል ። መዓልቱም ፡ ፳ት ፡ ክፍል ፡ ይሆናል ። ይህም ፡ ጥቅምት ፡ ነው ።

፯ኛ ፡ ጸ፱ ፤ ወይወጽእ ፡ ፀሐይ ፡ እምይዕቲ ፡ ሣልስት ፡ ኖሳት ፡ ወየዓርብ ፡ በሣልስት ፡ ኖሳት ፡ በዓረብ ፡ ወይገብእ ፡ ጽባሐ ።

ጸ፺ ፤ ከዚህችም ፡ ከሦስተኛይቱ ፡ መስኮት ፡ ፀሐይ ፡ ይወጣል ። በሦስተኛይቱም ፡ መስኮት ፡ ወደ ፡ ምዕራብ ፡ ይመለሳል ።

፴ ፤ ወውስተ ፡ ምሥራቅ ፡ ይወጽእ ፡ ውስተ ፡ ካልዕት ፡ ኖሳት ፡ ምሥራቅ ፡ ፴ ፡ ጽባሐ ። ወከመዝ ፡ የዓርብ ፡ በካልዕት ፡ ኖሳት ፡ በምዕራብ ፡ ሰማይ ።

፴ ፤ ወደ ፡ ምሥራቅም ፡ ወደ ፡ ሁለተኛይቱ ፡ መስኮት ፡ በምሥራቅ ፡ ሠላሳ ፡ ቀን ፡ ይወጣል ፡ እንደዚህም ፡ በሁለተኛይቱ ፡ መስኮት ፡ ወደ ፡ ምዕራብ ፡ ሰማይ ፡ ይገባል ።

፴፩ ፤ ወበይዕቲ ፡ ዕለት ፡ ትከውን ፡ ሊሌት ፡ ፲ተ ፡ ወ፩ዶ ፡ ዕድ ። ወዕለት ፡ ፯ ፡ ክፍለ ። ወይወጽእ ፡ ፀሐይ ፡ በይእቲ ፡ ዕለት ፡ እምይዕቲ ፡ ካልዕት ፡ ኖሳት ፡ ወየዓርብ ፡ በካልዕት ፡ ኖሳት ።

፴፪ ፤ በዚህች ፡ ቀንም ፡ ሌሊት ፡ አሥራ ፡ አንድ ፡ ክፍል ። ዕለትም ፡ ሰባት ፡ ክፍል ። ፀሐይም ፡ በዚች ፡ ቀን ፡ በዚችም ፡ በሁለተኛይቱ ፡ መስኮት ፡ ይወጣል ።

ጣል ። በሁለተኛይቱ ፡ መስኮት ፡ ይገባል ። ይህ ፡ ጎዳር ፡ ነው ። ፰ኛ ።

፴፪ ። በካልዕት ፡ ኖሳት ፡ ወየዓርብ ፡ ወበካልዕት ፡ ኖሳት ፡ ይገባል ፡ እምሥራቅ ። ወይወጽእ ፡ በአሐቲ ፡ ኖሳት ፡ ፴ ፡ ወ፩ ፡ ጽባሐ ፡ በእንተ ፡ ትእምርተ ፡ ዘእሃ ።

፴፫ ። በሁለተኛይቱ ፡ መስኮት ፡ ይገባል ፡ በሁለቱ ፡ ኛይቱም ፡ መስኮት ፡ ወደ ፡ ምሥራቅ ፡ ይመለሳል ። ባንደ ፡ ኛይቱ ፡ መስኮት ፡ ስለ ፡ ምልክትነቷ ፡ ሠላሳ ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ ይወጣል ።

፴፫ ። ወየዓርብ ፡ በምዕራብ ፡ በአሐቲ ፡ ኖሳት ። ወበ ይዕቲ ፡ ዕለት ፡ ትነውሳ ፡ ሌሊት ፡ ወትከውን ፡ ካዕበታ ፡ ለዕለት ። ወትከውን ፡ ሌሊት ፡ ፲ ፡ ወ፪ተ ፡ ክፍለ ፡ ጥንቁቅ ።

፴፫ ። ወደ ፡ ምዕራብም ፡ ባንዳኛይቱ ፡ መስኮት ፡ ይገባል ። በዚህችም ፡ ቀን ፡ ሌሊቱ ፡ ትረዝማለች ፡ የቀኑቱ ፡ አጠፊታም ፡ ትሆናለች ። ሌሊትም ፡ ልክ ፡ አሥራ ፡ ሁለት ፡ ክፍለ ፡ ትሆናለች ።

፴፬ ። ወመዓልት ፡ ፯ተ ፡ ክፍለ ።

፴፬ ። ቀኑም ፡ ሥድስት ፡ ክፍለ ፡ ነው ። ይህ ፡

ታላላሥ ፡ ነው ። ፱ኛ ።

፴፭ ። ወሪጸመ ፡ ጸሐይ ፡ አርእስቲሁ ። ወዳግመ ፡ የዓውድ ፡ ዲበ ፡ እሉ ፡ አርእስቲሁ ፡ ወይበውእ ፡ በውእቱ ፡

ኖሳት ፡ ፴ ፡ ጽባሐ ። ወበምዕራብኒ ፡ በአንገረሁ ፡ የዓርብ ።

፴፮ ። ፀሐይም ፡ ጠቅላላዎችን ፡ አርስቶችን ፡ ሪጸመ ። ደግሞም ፡ ወደነዚህ ፡ ራሶች ፡ ይዞርና ፡ ይገባል ። በዚህ ፡ መስኮትም ፡ ሠላሳ ፡ ቀን ፡ በምዕራብም ፡ በአንገሩ ፡ ይመለሳል ።

፴፯ ። ወበይዕቲ ፡ ዕለት ፡ ተሐጽር ፡ ሌሊት ፡ እምኑታ ፡ ፩ደ ፡ ዕድ ፡ ዝውእቱ ፡ ክፍለ ፡ ፩ዱ ። ወትከውን ፡ ሌሊት ፡ ፲ወ፩ደ ፡ ክፍለ ። ወመዓልት ፡ ፯ተ ፡ ክፍለ ።

፴፯ ። በዚህችም ፡ ቀን ፡ ሌሊት ፡ ከርዝመቷ ፡ አንድ ፡ ዕጅ ፡ ይኸውም ፡ ክፍለ ፡ አንዱ ፡ ሌሊትም ፡ አሥራ ፡ አንድ ፡ ክፍለ ። ቀኑም ፡ ሰባት ፡ ክፍለ ። ይህ ። ጥር ። ነው ። ፲ኛ ።

፴፰ ። ወይገብእ ፡ ፀሐይ ፡ ወቦእ ፡ ውስተ ፡ ካልዕ ፡ ኖሳት ፡ እንተ ፡ ምሥራቅ ፡ ወይገብእ ፡ ዲበ ፡ ዝኩ ፡ አርእስቲሁ ፡ ፴ ፡ ጽባሐ ፡ ይሠርቅ ፡ ወየዓርብ ።

፴፰ ። ፀሐይም ፡ ይመለስና ፡ ወደሁለተኛው ፡ መስኮት ፡ ወደ ፡ ምሥራቅ ፡ ይወጣል ። ወደዚህም ፡ ራሶች ፡ ሠላሳ ፡ ቀኖች ፡ ይወጣል ፡ ይገባል ።

፴፱ ። ወበይዕቲ ፡ ዕለት ፡ ተሐጽር ፡ ሌሊት ፡ እምኑታ ፡ ወትከውን ፡ ሌሊት ፡ ፲ተ ፡ ክፍለ ፡ ወመዓልተት ፡ ፰ተ ፡ ክፍለ ።

፴፰ ፤ በዚህኛም ፡ ቀን ፡ ሌሊት ፡ ክርዝመቷ ፡ ታጥራ ለች ። ሌሊትም ፡ አሥር ፡ ክፍል ። ቀንም ፡ ስምንት ፡ ክፍል ይሆናል ። የካቲት ፡ ወር ፡ ነው ። ፲፩ ።

፴፱ ፤ ወበይዕቲ ፡ ዕለት ፡ ይወጽእ ፡ እምይዕቲ ፡ ካል ዕት ፡ ጥጎት ። ወየዓርብ ፡ በምዕራብ ፡ ወይገብእ ፡ ምሥራቀ ወይሠርቅ ፡ በሣልስት ፡ ሆጎት ፡ ፴ ፡ ወ፩ ፡ ጽባሐ ። በእንተ ፡ እምርተ ፡ ዚእሃ ።

፵፱ ፤ በዚህኛም ፡ ቀን ፡ ከዚች ፡ ከሁለተኛይቱ ፡ መስ 1 ት ፡ ይወጣል ፡ ይገባልም ፡ ከምዕራብም ፡ ወደ ፡ ምሥ ራቅ ፡ ይመለሳል ። በ ስተኛይቱም ፡ መስኮት ፡ ሠላሳ ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ ስለ ፡ ምልክትነቷ ፡ ይወጣል ።

፶፩ ፤ ወየዓርብ ፡ በምሥራብ ፡ ሰማይ ። ወበይእቲ ፡ ዕለት ፡ ትጎጽጽ ፡ ሌሊት ፡ ወትከውን ፡ ፱ተ ፡ ክፍለ ። ወዕ ለት ፡ ትከውን ፡ ፱ተ ፡ ክፍለ ። ወይትኤረይ ፡ ሌሊት ፡ ምስለ ፡ መዓልት ፡ ወይከውን ፡ ዓመት ፡ ጥንቁቅ ፡ መዋዕለ ፡ ፫፻፳፬ ። ይህ ፡ መጋቢት ፡ ነው ። ፲፪ ።

፶፪ ፤ ወደ ፡ ሰማይ ፡ ምዕራብ ፡ ይገባል ። በዚህች ፡ ቀንም ፡ ሌሊቲቱ ፡ ታጥራለች ። ዘጠኝ ፡ ክፍልም ፡ ትሆ ናለች ። ቀኑም ፡ ፱ ፡ ክፍል ፡ ትሆናለች ። ሌሊቱና ፡ ቀኑም ፡ ትትክክል ፡ ይሆናል ። ያመቱ ፡ ቀኖችም ፡ ልክ ፡ ፫፻፳፬ት ፡ ይሆናል ። ዓመቱ ፡ ቀኖች ፡ ልክ ፡ ከላይ ፡ እንደ ፡ ፋለኩ ፡ መሠረቱን ፡ ማስተዋል ፡ ነው ። ይመቱ ፡ ቀኖች ፡

ባ፲፪ቱ ፡ ወርች ፡ ተለክተው ፡ የሚገኙ ፡ በኢትዮጵያ ፡ ቤተ ክርስቲያን ፡ ብቻ ፡ ነው ። ፲፪ቱ ፡ ወርች ፡ ፰ቱ ፡ ፴ ፡ ፴ ፡ ፴ቱ ፡ ፴፩ ፡ ፴፩ድ ፡ ሆነው ፡ እንደ ፡ ተመሠረቱ ፡ ዕሪና ፡ ሌሊትንና ፡ ስለ ፡ መዓልትን ፡ መርምሮ ፡ የሚረዳም ፡ ከዓ ለም ፡ ቤተ ፡ ክር ፡ ሁሉ ፡ የለም ፤ ዕሪና ፡ ሌሊትና ፡ ዕሪና ፡ መዓልትን ፡ ማወቅ ፡ ዋና ፡ ተግባር ፡ ነው ።

አንደኛይቱ ፡ ዕሪና ፡ ሌሊትና ፡ ዕሪና ፡ መዓልት ፡ ዓመቱ ፡ መንፈቅ ፡ በሚከፈቅበት ፡ በመስከረም ፡ ወር ፡ በዕለተ ፡ ቀደም ፡ ነው ። ፪ተኛይቱ ፡ ዕሪና ፡ ሌሊትና ፡ ዕሪና ፡ መዓልት ፡ ባመቱ ፡ መጨረሻ ፡ ላይ ፡ በመጋቢት ፡ ወር ፡ በዕለተ ፡ ቀደም ፡ ነው ። ዓመቱ ፡ ቀኖች ፡ በኢ ትዮጵያው ፡ ቋንቋ ፡ በግዕዙ ፡ ፊደል ፡ ደረጃ ፡ ልክ ፡ በ፯ት ፡ ሲመደብ ፡ ፶፪ ፡ እሁድ ። ፶፪ት ፡ ሰነይ ። ፶፪ት ፡ ሠሉስ ። ፶፪ት ፡ ረቡዕ ። ፶፪ት ፡ ኃሙስ ። ፶፪ት ፡ ዓርብ ። ፶፪ት ፡ ቀደም ፡ ሰንበት ፡ ይገኛል ። የኢትዮጵያ ፡ ግዕዝ ፡ ፊደል ፡ ባመቱ ፡ ቀኖች ፡ ተለክቶ ፡ ተመዝኖ ፡ ልክ ፡ ሆኖ ፡ ይገኛል ። ይህም ፡ የግዕዙ ፡ ፊደል ፡ መሠረቶች ፡ ፳፯ ፡ ናቸው ። ፳፯ቱ ፡ በ፯ት ፡ ሲባዙ ፡ ፻፹፪ት ፡ ይሆናሉ ። እነ ዚህ ፡ ፻፹፪ቱ ፡ በ፯ቱ ፡ መስኮቶች ፡ ሲመዘኑ ፡ ልክ ፡ ይሆናሉ ። በምሥራቅና ፡ በምዕራብ ፡ በፀሐይ ፡ መሠረት ፡ ከላይ ፡ እንደ ደተጻፈው ፡ ሲመዘን ፡ ፻፹፪ቱ ፡ በምዕራብ ፡ ፻፹፪ቱ ፡ በም

፱

ፍኖተ : ተባብ ።

ሥራቅ : ያለው : ሲደመር : ስክ : ፫፻፷፬ት : ሆኖ : ይገኛል።
ኢ/ ቤተ : ክ/ እንደዚህ : ያለ : መሠረት : ይገኝባታል።

የኢትዮጵያ : ወጣቶች : ይህንን : መሠረት : ባለማ
ወቅ : ፊደሎችን : እንቀንስ : ሲሉ : ይገኛሉ። ስለዚህ :
ይህች : ማስታወሻ : ባ፲፱፻፶፪ : ዓ. ም. በመስከረም : ወር :
ተጻፈች ።

